

## ———— SPIS TREŚCI ————

|                                                                                                                          |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Wykaz skrótów .....</b>                                                                                               | <b>11</b> |
| <b>Wprowadzenie.....</b>                                                                                                 | <b>13</b> |
| <b>Część I. Prawnopodatkowe skutki umów leasingu .....</b>                                                               | <b>21</b> |
| <b>Rozdział 1. Cywilnoprawne regulacje leasingu .....</b>                                                                | <b>23</b> |
| 1.1. Uwagi wstępne.....                                                                                                  | 23        |
| 1.2. Pojęcie umowy leasingu .....                                                                                        | 24        |
| 1.3. Strony umowy leasingu.....                                                                                          | 25        |
| 1.4. Przedmiot umowy leasingu.....                                                                                       | 27        |
| 1.5. Opłaty leasingowe.....                                                                                              | 27        |
| 1.6. Forma umowy leasingu.....                                                                                           | 27        |
| 1.7. Prawa i obowiązki stron umowy leasingu .....                                                                        | 28        |
| 1.8. Umowa leasingu a umowy najmu i dzierżawy .....                                                                      | 31        |
| <b>Rozdział 2. Opodatkowanie stron umowy leasingu podatkiem</b>                                                          |           |
| <b>dochodowym .....</b>                                                                                                  | <b>34</b> |
| 2.1. Uwagi wstępne.....                                                                                                  | 34        |
| 2.2. Podstawowe pojęcia związane ze skutkami podatkowymi umów leasingu .....                                             | 35        |
| 2.2.1. Pojęcie umowy leasingu do celów podatku dochodowego .....                                                         | 35        |
| 2.2.2. Okres trwania umowy leasingu .....                                                                                | 36        |
| 2.2.3. Wartość hipotetyczna netto.....                                                                                   | 38        |
| 2.2.4. Wartość rzeczywista netto .....                                                                                   | 39        |
| 2.2.5. Normatywny okres amortyzacji.....                                                                                 | 39        |
| 2.2.6. Spłata wartości początkowej przedmiotu umowy .....                                                                | 39        |
| 2.3. Leasing o charakterze operacyjnym.....                                                                              | 40        |
| 2.3.1. Warunki zaliczania umów leasingu do leasingu o charakterze operacyjnym .....                                      | 40        |
| 2.3.2. Skutki podatkowe leasingu o charakterze operacyjnym dla korzystającego w podstawowym okresie umowy leasingu ..... | 41        |
| 2.3.3. Skutki podatkowe leasingu o charakterze operacyjnym dla finansującego w podstawowym okresie umowy leasingu .....  | 42        |

|                                                                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.3.4. Skutki podatkowe po zakończeniu podstawowego okresu umowy leasingu o charakterze operacyjnym.....                                        | 42 |
| 2.4. Umowy leasingu o charakterze finansowym .....                                                                                              | 45 |
| 2.4.1. Warunki zaliczenia umów leasingu do leasingu o charakterze finansowym .....                                                              | 45 |
| 2.4.2. Konsekwencje podatkowe dla finansującego w trakcie trwania umowy.....                                                                    | 46 |
| 2.4.3. Konsekwencje podatkowe dla korzystającego w trakcie trwania umowy.....                                                                   | 46 |
| 2.4.4. Skutki podatkowe leasingu o charakterze finansowym po zakończeniu podstawowego okresu umowy.....                                         | 47 |
| 2.5. Leasing gruntów.....                                                                                                                       | 50 |
| 2.5.1. Przychody i koszty uzyskania przychodu w podstawowym okresie trwania umowy.....                                                          | 50 |
| 2.5.2. Sprzedaż gruntu korzystającemu po zakończeniu podstawowego okresu umowy.....                                                             | 51 |
| 2.5.3. Oddanie gruntu korzystającemu do dalszego używania.....                                                                                  | 51 |
| 2.6. Wartość końcowa, opłaty za świadczenia dodatkowe, podatki i składki ubezpieczeniowe oraz kaucje .....                                      | 52 |
| 2.7. Cesja wierzytelności z tytułu leasingu.....                                                                                                | 53 |
| 2.7.1. Przychody finansującego w przypadku sprzedaży należności z tytułu umowy leasingu operacyjnego stronie trzeciej.....                      | 54 |
| 2.7.2. Koszty uzyskania przychodu finansującego w przypadku sprzedaży należności z tytułu umowy leasingu operacyjnego stronie trzeciej.....     | 54 |
| 2.8. Skutki podatkowe umów leasingu o charakterze zbliżonym do umów najmu i dzierżawy .....                                                     | 55 |
| 2.8.1. Konsekwencje podatkowe umów leasingu o charakterze zbliżonym do umów najmu lub dzierżawy w podstawowym okresie trwania umowy.....        | 56 |
| 2.8.2. Skutki podatkowe umów leasingu o charakterze zbliżonym do umów najmu lub dzierżawy po zakończeniu podstawowego okresu trwania umowy..... | 56 |

### **Rozdział 3. Opodatkowanie umów leasingu podatkiem**

|                                                                          |           |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>od towarów i usług.....</b>                                           | <b>57</b> |
| 3.1. Uwagi wstępne.....                                                  | 57        |
| 3.2. Klasyfikacja umów leasingu do celów podatku od towarów i usług..... | 58        |
| 3.3. Rozliczanie podatku od towarów i usług u finansującego.....         | 60        |
| 3.4. Rozliczanie podatku od towarów i usług u korzystającego.....        | 66        |

|                                                                                                                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Część II. Umowy leasingu w rachunkowości.....</b>                                                                                                             | <b>69</b> |
| <b>Rozdział 4. Wprowadzenie do rachunkowości leasingu .....</b>                                                                                                  | <b>71</b> |
| 4.1. Uwagi wstępne.....                                                                                                                                          | 71        |
| 4.2. Umowy leasingu jako umowy w trakcie realizacji.....                                                                                                         | 74        |
| 4.3. Badania empiryczne w zakresie rachunkowości leasingu.....                                                                                                   | 76        |
| 4.3.1. Badania wskazujące, że leasing operacyjny ma charakter<br>zbliżony do umów leasingu kapitałowego i kredytu<br>pod względem szacowania ryzyka.....         | 76        |
| 4.3.2. Badania wskazujące na możliwość zwiększenia użyteczności<br>informacji dotyczących leasingu poprzez kapitalizowanie<br>wszystkich rodzajów leasingu ..... | 78        |
| 4.3.3. Badania wskazujące na behawioralne aspekty zmian zasad<br>rachunkowości leasingu.....                                                                     | 79        |
| <b>Rozdział 5. Standaryzacja rachunkowości leasingu na przykładzie<br/>    wybranych rozwiązań krajowych .....</b>                                               | <b>85</b> |
| 5.1. Uwagi wstępne.....                                                                                                                                          | 85        |
| 5.2. Rachunkowość leasingu w USA.....                                                                                                                            | 87        |
| 5.2.1. Rachunkowość leasingobiorcy .....                                                                                                                         | 87        |
| 5.2.2. Rachunkowość leasingodawcy .....                                                                                                                          | 89        |
| 5.3. Rachunkowość leasingu w Wielkiej Brytanii .....                                                                                                             | 91        |
| 5.3.1. Rachunkowość leasingobiorcy .....                                                                                                                         | 92        |
| 5.3.2. Rachunkowość leasingodawcy .....                                                                                                                          | 94        |
| <b>Rozdział 6. Umowy leasingu w Międzynarodowych Standardach<br/>    Sprawozdawczości Finansowej .....</b>                                                       | <b>97</b> |
| 6.1. Uwagi wstępne.....                                                                                                                                          | 97        |
| 6.2. Kierunki zmian w rachunkowości leasingu.....                                                                                                                | 98        |
| 6.3. Regulacje Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 17<br>„Leasing” .....                                                                                 | 101       |
| 6.3.1. Cel i zakres MSR 17 .....                                                                                                                                 | 101       |
| 6.3.2. Definicje .....                                                                                                                                           | 102       |
| 6.3.3. Klasyfikacja leasingu.....                                                                                                                                | 106       |
| 6.3.4. Leasing nieruchomości .....                                                                                                                               | 108       |
| 6.3.5. Leasing finansowy w sprawozdaniach finansowych<br>korzystających .....                                                                                    | 110       |
| 6.3.6. Leasing operacyjny w sprawozdaniach finansowych<br>korzystających .....                                                                                   | 113       |
| 6.3.7. Leasing finansowy w sprawozdaniach finansowych<br>finansujących .....                                                                                     | 114       |

|                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.3.8. Leasing operacyjny w sprawozdaniach finansowych finansujących .....             | 117 |
| 6.3.9. Sprzedaż i leasing zwrotny .....                                                | 118 |
| 6.4. Ustalenie, czy umowa zawiera leasing .....                                        | 119 |
| 6.5. Ocena istoty transakcji wykorzystujących prawną formę leasingu .....              | 125 |
| 6.6. Specjalne oferty leasingowe – rachunkowość finansującego .....                    | 128 |
| 6.7. Leasing jako instrument finansowy .....                                           | 129 |
| 6.7.1. Wymagania MSSF 7 dotyczące ujawniania informacji w zakresie umów leasingu ..... | 132 |
| 6.7.2. Ujawnianie informacji jakościowych .....                                        | 132 |
| 6.7.3. Ujawnianie informacji ilościowych .....                                         | 133 |

## **Rozdział 7. Standaryzacja rachunkowości leasingu w Polsce.**

|                                                                                                      |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Krajowy Standard Rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” .....</b>                        | <b>136</b> |
| 7.1. Uwagi wstępne .....                                                                             | 136        |
| 7.2. Cel i zakres stosowania KSR 5 .....                                                             | 138        |
| 7.3. Definicje .....                                                                                 | 140        |
| 7.4. Klasyfikacja leasingu przyjęta w KSR 5 .....                                                    | 144        |
| 7.4.1. Leasing nieruchomości .....                                                                   | 147        |
| 7.4.2. Kaucje w umowach leasingu .....                                                               | 148        |
| 7.4.3. Nakłady ponoszone przez korzystającego na przedmiot leasingu .....                            | 149        |
| 7.4.4. Opłaty leasingowe zależne od kursów walut i stóp procentowych .....                           | 149        |
| 7.5. Leasing operacyjny – ewidencja u korzystającego .....                                           | 151        |
| 7.5.1. Ujęcie opłat z tytułu leasingu u korzystającego – ogólne zasady .....                         | 151        |
| 7.5.2. Ewidencja opłat z tytułu leasingu .....                                                       | 152        |
| 7.6. Leasing operacyjny – ewidencja u finansującego .....                                            | 157        |
| 7.6.1. Ujęcie opłat z tytułu leasingu u finansującego – ogólne zasady .....                          | 157        |
| 7.6.2. Ewidencja opłat z tytułu leasingu .....                                                       | 158        |
| 7.7. Leasing finansowy – ewidencja u korzystającego .....                                            | 162        |
| 7.7.1. Ujęcie przedmiotu umowy leasingu w księgach rachunkowych korzystającego – ogólne zasady ..... | 162        |
| 7.7.2. Amortyzacja przedmiotu leasingu finansowego .....                                             | 163        |
| 7.7.3. Ogólne zasady podziału opłaty podstawowej na część kapitałową i odsetkową .....               | 164        |
| 7.8. Leasing finansowy – ewidencja u finansującego .....                                             | 176        |

|                                                                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7.8.1. Ujęcie należności z tytułu umowy leasingu w księgach rachunkowych finansującego – ogólne zasady .....                          | 176 |
| 7.8.2. Podział opłaty podstawowej na część kapitałową i odsetkową .....                                                               | 177 |
| 7.9. Leasing zwrotny .....                                                                                                            | 184 |
| 7.9.1. Istota leasingu zwrotnego .....                                                                                                | 184 |
| 7.9.2. Leasing zwrotny u zbywcy/korzystającego .....                                                                                  | 185 |
| 7.9.3. Leasing zwrotny u nabywcy/finansującego .....                                                                                  | 189 |
| 7.10. Prezentacja i ujawnianie informacji o leasingu .....                                                                            | 190 |
| 7.10.1. Prezentacja i ujawnianie informacji o leasingu przez korzystającego .....                                                     | 190 |
| 7.10.2. Prezentacja i ujawnianie informacji o leasingu przez finansującego .....                                                      | 192 |
| 7.11. Uproszczona ewidencja umów leasingu finansowego .....                                                                           | 193 |
| 7.11.1. Warunki stosowania uproszczonej ewidencji umów leasingu finansowego .....                                                     | 193 |
| 7.11.2. Podział opłaty leasingowej na część kapitałową i odsetkową metodą równomierną .....                                           | 193 |
| 7.11.3. Podział opłaty leasingowej na część kapitałową i odsetkową metodą sumy numerów okresów (metoda degresywna przybliżona) .....  | 194 |
| 7.11.4. Uprozczone rozliczanie zmian opłat z tytułu leasingu finansowego opartych na kursie waluty obcej lub stopie procentowej ..... | 196 |
| <b>Załącznik</b> .....                                                                                                                | 199 |
| <b>Wykaz aktów prawnych</b> .....                                                                                                     | 201 |
| <b>Literatura</b> .....                                                                                                               | 203 |
| <b>Wykaz schematów i tabel</b> .....                                                                                                  | 212 |